

PRO HR

IMMIGRATION UPDATE

SIERPIEŃ 2025

PREZYDENT RP WETUJE NOWELIZACJĘ SPECUSTAWY UKRAIŃSKIEJ

Nowelizacja została zawetowana w związku z wątpliwościami w zakresie udzielania świadczeń socjalnych obywatelom Ukrainy. Prezydent stoi na stanowisku, że świadczenie socjalne powinny być dostępne wyłącznie dla obywateli Ukrainy, którzy wykonują pracę w Polsce.

W związku z tym, że specustawa ukraińska zawiera istotne przepisy dotyczące zasad pobytu obywateli Ukrainy w Polsce, które obowiązują do 30 września 2025 r., jeżeli nie zostanie znowelizowana do tego dnia, pobyt tych osób w Polsce może się skomplikować.

Decyzja Prezydenta nie dotyczy jednak wszystkich obywateli Ukrainy w równym stopniu. Ryzyko dotyczy przede wszystkim obywateli Ukrainy, którzy przebywają w Polsce na podstawie:

- przedłużonych wiz,
- przedłużonych kart pobytu,
- przedłużonego ruchu bezwizowego.

W przypadku tej grupy osób wraz z końcem okresu przedłużenia, utracą oni prawo pobytu i pracy w Polsce. Powinni oni zatem niezwłocznie złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt w celu zabezpieczenia swoich praw.

W odniesieniu do osób, które posiadają status UKR i przebywają w Polsce na podstawie ochrony

czasowej, brak przedłużenia tego statusu nie będzie miał istotnego wpływu na prawo do pobytu i pracy. Ich pobyt będzie wciąż ważny w związku z decyzją Rady UE o ochronie czasowej, która obowiązuje do 4 marca 2027 r. Legalny pobyt oraz praca tej grupy podlega uregulowaniu na poziomie prawa UE.

Tak samo, prawo do pobytu i pracy zachowają osoby, które uzyskały już dokumenty pobytowe, np. zezwolenie na pobyt. Po 30 września 2025 r. kontynuują one pobyt i pracę w oparciu o ważne dokumenty, które posiadają.

Wbrew powszechnej opinii pracodawcom nie grozi utrata pracowników, a cudzoziemcy nie będą zmuszeni do wyjazdu z Polski.

W odpowiedzi na weto Prezydenta, rząd zapowiedział niezwłoczne podjęcie działań legislacyjnych mających na celu przygotowanie nowej ustawy przedłużającej pobyt obywateli Ukrainy oraz przygotowanie nowej ustawy ograniczającej korzystanie ze świadczeń socjalnych wszystkich cudzoziemców przebywających w Polsce.

Możliwym scenariuszem jest wejście w życie nowej ustawy z mocą wsteczną, nie mniej jednak wszystkim uprawnionym rekomendujemy niezwłoczne złożenie wniosków o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę do 30 września 2025 r.

NOWE TERMINY WPROWADZENIA SYSTEMÓW EES I ETIAS

Pierwszy system (EES) ma zacząć częściowo obowiązywać od października 2025 r. i ma osiągnąć pełną funkcjonalność w pierwszym kwartale 2026 r.

Drugi system (ETIAS) ma zostać wprowadzony w ostatnim kwartale 2026 r.

Oba systemy będą służyć usprawnieniu przekraczania granic przez osoby niebędące obywatelami Unii Europejskiej.

System EES będzie przewidziany dla cudzoziemców podróżujących do Unii Europejskiej krótkoterminowo, tj. do 90 dni w ciągu 180 dni, tak na podstawie wiz Schengen jak i bezwizowo. Osoba wjeżdżająca do Unii Europejskiej pierwszy raz po wprowadzeniu EES będzie musiała zarejestrować swoje dane w systemie. W razie kolejnych podróży jej dane będą już w systemie. Rozwiązanie umożliwi szybsze przekroczenie kontroli granicznej.

System ETIAS będzie natomiast dotyczyć wyłącznie cudzoziemców, którzy będą podróżować do Unii Europejskiej bezwizowo. System będzie potwierdzał prawa do bezwizowego wjazdu tych osób, jednak z zastrzeżeniem że ostateczna decyzja o wjeździe cudzoziemca będzie podejmowana na granicy. Autoryzacja będzie ważna przez 3 lata.

W przypadku osób korzystających z ruchu bezwizowego konieczna będzie rejestracja zarówno w systemie EES oraz ETIAS.

Systemy będą podobne do tych, który obowiązuje już m.in. w USA oraz w Wielkiej Brytanii.

PRACA OBYWATELI GRUZJI NA NOWYCH ZASADACH

Zgodnie z projektem rozporządzenia w sprawie państw, których obywatele mogą dotyczyć oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi oraz niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową, pracodawcy będą mogli uzyskiwać oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi wyłącznie dla obywateli następujących krajów:

- Republika Armenii,
- Republika Białorusi,
- Republika Mołdawii,
- Ukraina.

Z listy państw, których obywatele mogą pracować w Polsce na podstawie oświadczeń, wyłączona została Gruzja. Oznacza to, że po wejściu w życie nowych przepisów

zatrudnienie obywatela Gruzji w Polsce będzie możliwe wyłącznie na podstawie zezwolenia na pracę (chyba że jest zwolniony z tego obowiązku, np. jest absolwentem polskiej uczelni wyższej).

Praca obywateli Gruzji na podstawie dotychczas wydanych oświadczeń będzie legalna do czasu upływu ważności wydanych dokumentów. Projekt rozporządzenia nie zakłada uchylecia wcześniej wydanych oświadczeń.

To już drugie od 2022 r. ograniczenie listy państw, obywatele których mogą pracować na podstawie oświadczeń. Po wybuchu wojny w Ukrainie z tej listy została skreślona Rosja.

NOWE ZASADY ZWOLNIENIA Z OBOWIĄZKU POSIADANIA ZEZWOLENIA NA PRACĘ LUB OŚWIADCZENIA O POWIERZENIU PRACY

Polskie władze opublikowały projekt rozporządzenia w sprawie szczególnych przypadków, w których cudzoziemiec może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.

Lista zawiera ponad 20 przypadków zwolnienia z obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy. Nowe przepisy są w dużej mierze zbieżne z obecnymi.

Projekt rozporządzenia nie zawiera istotnych zmian w zakresie swobodnego dostępu do rynku pracy.

Na mocy rozporządzenia pracodawca nie będzie musiał uzyskiwać zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy, gdy będzie zatrudniał, m.in.: studenta studiów stacjonarnych, absolwenta studiów w rozumieniu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce lub posiadacza wizy wydanej w celu przyjazdu ze względów humanitarnych.

Ius Laboris Poland Global HR Lawyers

Raczkowski

KONTAKT

dr Michał Kacprzyk

Partner

michal.kacprzyk@raczkowski.eu

Jan Pietruczuk

Prawnik

jan.pietruczuk@raczkowski.eu

**PRO
HR**

IMMIGRATION UPDATE

www.raczkowski.eu | www.iuslaboris.com